
HOF VAN CASSATIE 15 MEI 2014

REISCONTRACT**Reisorganisatie – Reisbemiddeling – Wet 16 februari 1994 – Toepassingsgebied beperkt tot de consument-reiziger**

De wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling is bedoeld om de rechten van de consument-reiziger te vrijwaren. Contracten tussen een reisorganisator of reisbemiddelaar en een partij die niet zelf de reiziger is vallen buiten het toepassingsgebied van de wet.

CONTRAT DE VOYAGE**Organisation de voyages – Conciliation de voyages – Loi 16 février 1994 – Champ d'application limité au consommateur-voyageur**

La loi du 16 février 1994 régissant le contrat d'organisation de voyages et le contrat d'intermédiaire de voyages vise à préserver les droits du consommateur-voyageur. Les contrats entre un organisateur de voyages ou un intermédiaire de voyages et une partie qui n'est pas elle-même le voyageur tombent en dehors du champ d'application de la loi.

Multiservice Reizen NV / Total Belgium NV

Zet.: E. Dirix (afdelingsvoorzitter), B. Deconinck, A. Smetryns, K. Mestdagh en K. Moens (raadsheren)

OM: Ch. Vandewal (advocaat-generaal)

Pl.: Mrs. P. Van Ommeslaghe en S. Nudelholz

I. Rechtspleging voor het Hof

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Brussel van 8 mei 2012.

Advocaat-generaal Ch. Vandewal heeft op 4 maart 2014 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer A. Smetryns heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Ch. Vandewal heeft geconcludeerd.

II. Cassatiemiddel

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. Beslissing van het Hof**Beoordeling**

1. Krachtens artikel 1, 1° van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling moet voor de toepassing ervan worden verstaan onder contract tot reisorganisatie: de overeenkomst waarbij een persoon zich in eigen naam jegens een andere verbindt om tegen betaling van een totaalprijs tenminste twee van de volgende 3 diensten te verlenen: a) vervoer, b) logies, c) andere niet met vervoer of logies verband houdende toeristische diensten die niet bijkomstig zijn ten opzichte van het vervoer of het logies, in een door hem en/of door een derde van tevoren georganiseerde combinatie, voor zover de diensten een overnachting behelzen over een tijdspanne van meer dan 24 uur.

Krachtens artikel 1, 2° van deze wet moet voor de toepassing ervan onder contract tot reisbemiddeling worden verstaan: elke overeenkomst waarbij een persoon zich verbindt tot het

verstrekken aan een andere, tegen betaling van een prijs, hetzij van een contract tot reisorganisatie, hetzij van een of meer afzonderlijke prestaties die enigerlei reis of verblijf mogelijk maken.

Krachtens artikel 1, 5° van deze wet moet voor de toepassing ervan onder reiziger worden verstaan: elke persoon die het voordeel geniet van de verbintenis bedoeld *sub* 1° of 2°, ongeacht of het contract gesloten of de prijs betaald is door hem of voor hem.

Krachtens artikel 2, § 1 van deze wet is deze van toepassing op de in België verkochte of ten verkoop aangeboden contracten tot reisorganisatie en reisbemiddeling.

2. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat de bedoeling van de wet het reglementeren is van het contract van reisorganisatie of reisbemiddeling teneinde de rechten van de consument-reiziger te vrijwaren.

Degene die het voordeel geniet van de reisverbintenis is de natuurlijke persoon die zelf de reis verricht.

De wet viseert aldus enkel het contract tussen de reisorganisator of reisbemiddelaar en de reiziger zoals bedoeld in artikel 1, 5° van deze wet.

De vorderingen waartoe het contract tussen de reisorganisator of reisbemiddelaar en de niet-reiziger aanleiding geven vallen derhalve niet onder de door deze wet ingestelde verjaringsregeling.

3. De appelrechters die beslissen dat het contract tussen de eiseres en de verweerster een reiscontract is in de zin van de wet van 16 februari 1994 en dat het artikel 30, 2. van deze wet van toepassing is op de vordering van de eiseres, alhoewel deze geen reiziger is, verantwoord hun beslissing niet naar recht.

Het middel is, in zoverre, gegrond.

Overige grieven

3. De overige grieven kunnen niet leiden tot ruimere cassatie.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest, behalve in zoverre dit het hoger beroep ontvankelijk verklaart.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Verklaart het arrest bindend voor de tot bindendverklaring opgeroepen partij.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Antwerpen.

(...)

Noot

Reisrecht: over de grens

Wouter Verheyen¹

Reizigers genieten een uitgebreide wettelijke bescherming. Er wordt enerzijds bescherming geboden door de verschillende verdragen en verordeningen die het personenvervoer beheersen en anderzijds door de wetgeving met betrekking tot de reisovereenkomst. In B2C-overeenkomsten past deze bescherming binnen de algemene doelstelling de consument te beschermen. Echter veel reizigers reizen niet in hun hoedanigheid van consument, maar als zakenreiziger. Daarbij kunnen vragen rijzen met betrekking tot de wenselijkheid van de toepasselijkheid van deze wetgeving in B2B-relaties. In het geannoteerde arrest kon het Hof van Cassatie zich voor wat betreft de reiscontractenwet uitspreken over de vraag in welke mate het reiscontractenrecht in deze B2B-relaties kan binnendringen.

In de zaak die aan de basis lag van het cassatiearrest was de verschuldigdheid van de betaling van facturen aan de orde die pas meer dan een jaar na een incentive werden uitgegeven. Bij toepasselijkheid van de reisovereenkomstenwet zou de onderneming zich kunnen beroepen op de verjaringstermijn van artikel 30 van die wet. Het hof van beroep van Brussel kwam in een arrest van 8 mei 2012 tot de conclusie dat de reisovereenkomstenwet inderdaad van toepassing is in de relatie tussen de onderneming en de reisorganisator². Het Hof van Cassatie vernietigt dit arrest echter en besluit in zijn arrest in navolging van A.-G. Vandewal dat deze wetgeving slechts beoogt de relatie tussen reiziger en reisorganisator te beheersen en dus niet de relatie tussen de onderneming, die immers niet zelf de reiziger is, en de reisorganisator. Gevolg hiervan is dan ook dat geschillen tussen de klant-onderneming en de reisbemiddelaar beheerst worden door het gemeen recht. Hoewel het gehanteerde onderscheidings-

criterium het voordeel van de duidelijkheid heeft, kan men zich enerzijds de vraag stellen of het gehanteerde criterium pertinent is en anderzijds of de door het Hof van Cassatie gehanteerde criterium richtlijnconform is. Tot slot lijkt de vraag naar wie reiziger is met name voor de toepassing van artikel 30 zelfs helemaal niet relevant te zijn.

Hoewel het Hof van Cassatie in navolging van A.-G. Vandewal verwijst naar de bedoeling van de wetgever om de consument-reiziger te beschermen, is dit niet het criterium dat uiteindelijk weerhouden wordt om het toepassingsgebied van de reiscontractenwet af te bakenen. Het gehanteerde criterium maakt een onderscheid tussen de reiziger en de niet-reiziger. De vorderingen vanwege of tegen reizigers zijn daarbij dus wel onderworpen aan de wet, terwijl dat niet geldt voor de vorderingen van of tegen de niet-reizigers. Dit heeft twee belangrijke ongewenste gevolgen. Enerzijds zorgt dit criterium er niet voor, anders dan wat volgens het Hof van Cassatie de bedoeling van de wetgever zou zijn, dat reizigers die beroepsmatig reizen uit het toepassingsgebied van de wet zouden zijn gesloten. Bovendien zorgt dit criterium ervoor dat aan de juridische structuur van de onderneming een belangrijke rol toekomt ter bepaling van de toepasselijkheid van de reiscontractenwet bij bijvoorbeeld vorderingen omtrent de betaling van de factuur. De vraag of een ondernemer beroep kan doen op de verjaringstermijn van artikel 30 in een geschil zoals dat bestond in deze zaak, is immers afhankelijk van de vraag of de opdrachtgever een ondernemer met een eenmanszaak is dan wel bijvoorbeeld een BVBA. In het eerste geval blijft beroep op artikel 30 mogelijk. Hier is de reiziger en degene die de factuur moest betalen immers dezelfde persoon. In het tweede geval daarente-

¹ Universitair docent Erasmus Universiteit Rotterdam, lector HUBKAHO.

² Zie voor een commentaar bij dit arrest: B. WYSEUR, "Business to business relaties onderworpen aan consumentenwetgeving, zelfs inzake verjaringsregels", *DCCR* 2012, 91-99.